

Branko Marcetic: Politiskt våld är avskyvärt. Charlie Kirk tyckte inte det.

(Ur [Jacobin magazine](#), 13 september 2025. Översättning från engelska, Göran Källqvist.)

Mordet på Charlie Kirk var en moralisk vidrighet. Det kan vi medge utan att bortse från att han upprepade gånger själv underblåste politiskt våld.

Det borde vara en grundläggande allmänt överenskommen princip att folk inte ska dödas på grund av vad de säger eller tror på. Det är inte bara för att det är moraliskt fel utan också på grund av att det är socialt undergrävande, står i strid med ett fritt samhälles fortsatta existens, och bara driver på cykler av våld och anklagelser; och på grund av att ett verkligt politiskt arbete som skapar varaktiga, omvandlande förändringar – organiserande, övertygande, debatter, kritik, och så vidare – är omöjligt om några kan utses att dö bara för att en person som är oense med dem kan få tag på ett vapen.

Det enda sätt på vilket yttrandefrihet kan fungera i praktiken är om det även gäller personer vars åsikter är otäcka, okunniga, avskyvärda, till och med hatiska – personer som Charlie Kirk, högeraktivisten som just blev skjuten och dödad i Utah av fortfarande oklara orsaker. När man börjar göra undantag för en åsikt eller en kommentar, så kommer man att upptäcka att tankens hela grundvalar faller samman. Det visar sig att alla har sin egen uppfattning om vad som är acceptabelt och vad som är utanför anständighetens gräns, och att dessa uppfattningar ofta står i enorm konflikt beroende på ens personliga bakgrund och politik.

Det är så demokrati och ett fritt samhälle fungerar: vi accepterar att vi måste tolerera att höra saker som vi är kraftigt oense med, ty det garanterar vår egen rätt att tala och handla fritt på sätt som andra kanske avskyr högljutt.

Men det pågår just nu något oärligt och lite absurt i den gemensamma reaktionen på mordet på Kirk. Ty istället för att bara upprepa och försvara denna princip – att man har rätt att yttra sina åsikter utan att vara rädd för våld, även om ens åsikter suger – skriver en rad olika framstående röster nu om Kirks historia och framställer honom som att han inte var oförsonlig fiende till just denna innebörd.

”Charlie kämpade för den yttrandefrihet som värnas i våra grundningsdokument”, sa Utahs guvernör Spencer Cox efter att Kirks uppgivna angripare togs till fånga. Det strömmar in mängder av hyllningar från den politiska högern om Kirks förmodade utfästelser till yttrandefrihet och en öppen, hövlig debatt. Det är inte förvånande att se det från Kirks konservativa allierade. Men det har också kommit från det liberala centrum, där *New York Times*’ kolumnist Ezra Klein förkunnar att ”Kirk praktiserade politik på precis rätt sätt”.

Som många personer redan har påpekat, hade och anslöt Kirk sig till diverse otäcka åsikter, och förolämpade och demoniserade regelbundet hela grupper av människor som bara försöker leva sina liv: inte bara transpersoner, som han felaktigt beskyllde för massskjutningar just i det ögonblick då

han själv sköts (av en icke transperson, såvitt vi nu känner till) utan också judar, muslimer, invandrare, svarta personer, homosexuella, federala arbetare – listan bara fortsätter. Det innebär givetvis inte att han förtjänade att dödas, men det är oärligt – och faktiskt till skada för försvaret av yttrandefriheten – att låtas som om detta inte var hans centrala, uppriktiga övertygelser.

Men det är egentligen inte ens Kirks trångsynta sociala åsikter som är poängen. Viktigare är att Kirk starkt stödde det politiska våld som nu, i efterdyningarna till mordet på honom, med rätta fördöms.

En historia av att förespråka politiskt våld

Titta till exempel på en intervju som han 2024 gjorde med Jack Posobiec, en kommentator från den yttersta högern som är känd för att sprida myten om #Pizzagate och för sina band med diverse öppna vitmakt-företrädare, något som inte hindrade Kirk från att i årtal anlita honom i sin organisation *Turning Point USA* och tillsammans med honom vara värd för en podd. Det var ”ett av de trevligaste samtal jag någonsin har haft med honom”, berättade Kirk för sina lyssnare efter att ha intervjuat Posobiec om hans bok *Unhumans: The Secret History of Communist Revolutions (and How to Crush Them)* [Ickemänniskor: den hemliga historien bakom kommunistiska revolutioner (och hur de ska krossas)], som hävdar att högerdiktatorer gjorde rätt i att tortera, döda och på andra sätt förtrycka vänstern, och att dagens konservativa kanske måste ta en sida ur deras bok.

Det är inte någon överdrift, det är bokstavligt talat vad boken hävdar och handlar om.

Och det finns inga tecken på att något av det fick Kirk att tveka när han lät Posobiec och hans medförfattare oemotsagda framhålla att den spanska fascistledaren Francisco Franco och den chilenske diktatorn Augusto Pinochet – tillsammans ansvariga för hundratusentals mord – var ”stora personer” som ”hade en faders hjärta för sitt land”, och var sina länders motsvarighet till George Washington, vars stora gärningar vi nu minns så dåligt bara för att en allvetande, allsmäktig vänster har infiltrerat utbildning och underhållning och skrivit om historien. Franco var helt enkelt tvungen att göra det han gjorde – inklusive koncentrationsläger, massvåldtäkter, tortyr och hundratusentals mord – på grund av att han ”utkämpade ett krig”, och gjorde det ”på samma sätt som [William Tecumseh] Sherman utkämpade ett inbördeskrig”, förklarar de.

Kirk avvisade inte något av detta. När Posobiec förklarade att han var för att mörda sina politiska motståndare – ”ickemänniskorna” i bokens hotfulla titel – talade Kirk själv om hur konservativa måste sluta att vara ”snälla”, och sa att han ville betona biten om ”hur man ska krossa den”, med vilket han menade den moderna liberala vänstern. Han talade om hur han ville att ”en högerrevolution” skulle se ut.

Den enda avlägset utmanande fråga Kirk ställde handlade om det verkligen var möjligt att eliminera deras opposition utan att använda våld. Posobiecs svar var att USA bara kunde göra som under den tidigare Röda faran och samla ihop och förvisa tusentals personer vars politik de är oense med – den förment ”måttfulla” lösningen – och att de enda gånger våld har använts var när högerkrafter redan stod inför våld. En skarpögd läsare kanske märker att det är en tunt beslöjad struktur som tillåter konservativa att ta till politiskt våld om de kan hitta på att deras motståndare har begått eller anstiftat våld mot dem.

”Leder kommunisterna det demoniska i en viss riktning?”, frågade Kirk i slutet av intervjun. Hans gäster förklarade att kommunister, en beteckning som för dem beskriver vanliga liberaler och

Demokratiska tjänstemän, arbetar på samma sätt som Satan och demonerna.

Detta är inte ett enstaka exempel. Vi får en aning om vad det var för sorts ”revolution” Kirk tänkte på när vi tittar på hans avgörande roll för att hjälpa Trump att omkullkasta valet 2020. Det handlade inte bara om att använda sin enorma plattform för att sprida lögnen om att Trump hade vunnit valet, utan också att busa folk till Washington för att försöka storma Kapitolium och hindra att valet godkändes.

Hur passar försök att upphäva ett valresultat med våld på grund av att din sida inte vann, med bilden som skapades för några minuter sedan av en Charlie Kirk som avskydde våld och trodde på debatt och övertalning? Det gör det uppenbarligen inte. Men som Kirk har medgivit på andra ställen: ”Jag är inte någon beundrare av demokrati.”

2021 frågade en person i publiken Kirk när konservativa gav klartecken att använda vapen mot sina politiska motståndare, och även om Kirk var noga med att först ”fördöma” frågan, fortsatte han med ett längre svar, som antydde att han egentligen inte var så särskilt oense med frågans antagande. Kirks enda invändning mot tanken, förklarade han, var att det var strategiskt idiotiskt eftersom det skulle ge Demokraterna en förevändning att slå ner på högern. Därefter föreslog han att linjen för när det vore okej att ta till vapen och skada människor skulle vara ”när vi har uttömt alla vår stats möjligheter att slå tillbaka det som händer” – med andra ord om hans rörelse inte lyckades via den normala politiska processen. Två år senare upprepade han detta, och varnade åhörarna att ”ni har en regering som hatar er, ni har en förrädare som president”, så de borde ”köpa vapen” och bära med sig dem hela tiden offentligt ifall de måste ge igen.

Kirk krävde att den tidigare presidenten Joe Biden skulle sättas i fängelse, skickas till Guantanamo Bay, till och med få dödsstraff, precis som han upprepade gånger krävde att man, om hans sida tog makten, skulle inleda brottsutredningar mot andra framträdande Demokrater. Han förespråkade att en vänstersympatiserande kommentator (och amerikansk medborgare) som hade en ställning under Covid19-pandemin, och som han var oense med, skulle deporteras. Han krävde att militären skulle beordras att angripa migranter och använda ”dödligt våld” mot dem, och rådde sina tittare att beväpna sig för att möjligen själv döda dessa migranter, eftersom ”de innebär skada för det amerikanska hemlandet”.

Hetsig retorik

Inte ens hans mer ”måttfulla” insatser handlade om att segra politiskt med hjälp av debatt och övertalning utan om att tysta folk och institutioner med hjälp av svartlistning och hot. Kirk blev delvis berömd genom att lansera en ”bevakningslista över professorer” för att avslöja och hota akademiker som ”för fram vänsterpropaganda” och ”främjar antiamerikanska värderingar”. Han tog senare bort den andra delen, men som Kirks vänliga intervju med Posobiec visar stödde han öppet ett återupplivande av den McCarthyism som frasen frammanar.

Det är lite absurt att se högerympatiserande kommentatorer nu klagar på att Kirk kallas elaka saker som ”fascist”, när Kirk på samma sätt regelbundet demoniserade och piskade upp ilska mot sina politiska motståndare. Han kallade Demokrater för ”larver, skadedjur och svin” och anklagade partiet för att ”hata det här landet” och att ”de vill se det falla samman”. Han sa till vita väljare på landsbygden att partiet speciellt hatade dem och har ”en plan för att försöka bli av med er” och att

de ”inte kommer att stoppa förrän ni och era barn och barnbarn har eliminerats”. Förra året hävdade han att Kamala Harris ”vill se USA elimineras”, och att om hon valdes så skulle det innebära att ”en hednisk regim i själva verket skulle uppsluka landet för gott”.

Han använde faktiskt exakt samma jämförelser med fascism och nazism som högertyckare nu säger egentligen var ansvariga för mordet på honom. Kirk kallade ett tal av Biden 2022 för ”mycket Hitlerliknande” och ”en krigsförklaring mot hälften av landet”, hävdade att Biden-administrationen befann sig i inledningsstadiet av ett folkmord mot Trumps rörelse, och sa att FBI under Biden ”utförde det arbete som brunskjortorna skulle göra”, vilket var ”hur man får Auschwitz”.

Som vanligt har en hel massa kommentatorer – till största delen från den politiska högern men med förbryllande hjälp från en del liberala röster som borde veta bättre – i kölvattnet till mordet på honom skapat en uppochnedvänd verklighet. Det är en verklighet där Kirks många auktoritära, politiska intoleranta och våldsvänliga åsikter inte bara har raderats ur historien utan även har flyttats över på hans politiska motståndare – allt för att rättfärdiga ett våldsamt statligt tillslag som Kirk och andra som honom ständigt har sagt att de fruktade skulle begås mot dem, medan de samtidigt fantiserade om att vara de som begår det mot sina fiender.

Ingen borde straffas, för att inte tala om dödas, för sina tal eller politiska uppfattningar. För att bejaka den principen behöver vi inte påstå att Charlie Kirk var någon som han inte var, och vi behöver inte låtsas om att han inte var en oförsonlig fiende till samma princip.

Se även: Ben Burgis och Meagan Day: [Mordet på Charlie Kirk är en tragedi och en katastrof.](#)